

Exempel ogsaa kommer ind i Fængslerne. Hvad der er Meningen med Overarbejdspengene, ligger netop klart for Dagen ved, hvad der er steet ved Bristløselle Fængsel. Da dette skulde tages i Brug, var det overordentlig tvivlsomt, om der i det Hele burde gives Overarbejdspenge, eller om Systemet ikke egentlig krævede, at man skulde bringe den enkelte Mand til at arbejde flittigt og føre sig vel op uden et saadant Løkkemiddel; men ved Siden af hvad der bestod i andre Fængsler holdt man for, at man ikke godt turde unblade at indføre noget Slegt, saameget mere, som man dertil skulde oversføre Fanger, der allerede havde været indordnede under andre Fængsler. Man greb da til den Udvei at forøge Rationen af Brød saameget, at Fangerne ikke behøvede dertil at anvende deres Overarbejdspenge, men paa den anden Side blev Udsigten for dem til Overarbejdspenge formindsket, og deraf kommer det, at Fangerne i Bristløselle faae 6 Rdl. i Overarbejdspenge, medens de i Fængslet paa Christianshavn kunne tjene 13 Rdl.; paa den ene Side er der givet en Kost, som ikke forudsætter Anvendelse af andre Midler, og paa den anden Side er der givet Fangerne Leilighed til at erhverve sig forbedret Kost eller anden Bekvemmelighed. Arbejdspengene, deres Fordeling og Anvendelse er i det Hele taget et af de vanskeligste Punkter ved Fængselsbestyrelsen, og herpaa er der for lang Tid siden gjort opmærksom fra Rigsdagens Side, som i en Række af Aar har arbejdet hen til at skaffe en bedre Løsning; der er indtraadt et Forhold i Fængslerne, som maa have en afgjørende Indflydelse derpaa. For nogle Aar siden vare Fængslerne ved at arbejde som selvstændige Fabrikker, der skulde skaffe sig Marked for deres Frembringelser, komme i Forlegenhed, idet de havde liggende store Oplag, som de ikke kunde sælge uden med Tab, og deres Virksomhed gik tilbage, men da forsøgte man, hvad der tidligere var steet i Fængslerne i et mindre Omfang, at indblade sig med private Fabrikker; man bortskaffede saa at sige Fangerne, vel under Fængselsdisciplinen, men dog til private Fabrikker, som satte dem i Virksomhed, og da det var af Bigtighed for disse Fabrikker, naar deres Vedrift skulde gaae, at Fangerne arbejdede

med Digtighed i de Haandteringer, hvori de lode dem oplære, trængte de paa, at disse kunde erhverve sig en nogenlunde taalelig Overarbejdspenge. I Horsens s. Ex., hvor Virksomheden ved private Entreprenører er drevet til den højeste Grad af Fuldkommenhed, og hvor den kan drives dertil, fordi mange af Fangerne der ere komne til en Levealder, der gjør dem skikede til at udføre deres Haandtering med en større Stadighed, og sidde der i mange Aar, er den private Virksomhed drevet videst, og deraf kommer det ogsaa, at Overarbejdspengene der, skjøndt man har forsøgt at ned sætte dem, ere komne høist i Veiret. I Straffeanstalten paa Christianshavn er der derimod — og det beder jeg lagt Mærke til — hvad jeg kan kalde spredt Virksomhed, det vil sige, der er Virksomheden for Enkelte, som gjøre Bestillinger i Fængselet, den største, hvilket er ganske naturligt; thi hvor Fængselet er beliggende i en stor By, kunne Mange kræve den eller den mindre Virksomhed foretaget, men der blive allsaa Overarbejdspengene ikke saaledes drevne i Veiret, idet vedkommende Personligheder ikke have den Interesse deraf, som Fabrikker, der Aar ud og Aar ind stimulere Fangerne til at arbejde mere. Det er Fængslernes Bestaffenhed og Beliggenhed, der saa at sige her udøve deres Virksomhed, og deraf kommer det, at Virksomheden i Christianshavns Fængsel er ringere end i Horsens. I Straffeanstalten paa Christianshavn er Fangebefolkningen sammensat af 2 Dele, nemlig de, der ere indbødte paa kortere, og de, der ere indbødte paa længere Tid, og det er de sidste, hvis Overarbejdspenge, efterat de ere udlærte, kunne staae i et gunstigt Forhold til deres Arbejdstid; saaledes hænger det sammen med Overarbejdspengene, som de nu ere bestemte. Det er ganske vist, at det er et af de Punkter, som Fængselsbestyrelsen stadig maa have sit Øie rettet paa for at faae det til at udøve den fornødne Indflydelse; men jeg troer, at man med Grund kan sige, at der allerede i den Retning er gjort et stort Fremskridt, og efter hvad der er forelagt os, seer det jo ogsaa ud til, at man stræber hen dertil. — Naar det erede Medlem, som talte først om denne Sag (Thune), henlede Opmærksomheden paa, at her ikke findes en mellemliggende Tilstand for Fangerne,